Trafik- og Byggestyrelsen
Danish Transport and Construction Agency

Pulje til forbedring af den kollektive trafik i yderområder, 5. ansøgningsrunde

Projektbeskrivelse

1. Projekttitel
Bedre betjening af Midtjyllands Lufthavn

2. Resumé
Med etablering af en ny kommunalfinansieret lokalbusrute mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn ønsker Viborg Kommune at gøre det mere attraktivt at vælge kollektiv trafik som transportmiddel i korridoren mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn. Lokalbusruten skal forbedre tilgængeligheden til og fra Viborg Kommune for pendlere, erhvervslivet samt besøgende og turister. Samtidig skal lokalbusruten gøre det mere attraktivt for eksisterende og nye kunder i de mindre byer i korridoren mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn at anvende kollektiv trafik.

Projektet indeholder indledningsvis en detaljeret planlægning af rutens linjeføring og stoppestedsmønster samt udarbejdelse af køreplanen i samarbejde med Midttrafik. Målet er at kunne igangsætte driften på lokalbusruten fra årsskiftet 2017/2018. Lokalbusruten vil blive understøttet af en solid markedsføring, og der vil i hele projektperioden være en løbende informations- og markedsføringsindsats.

Den nye lokalbusrute etableres som et toårigt forsøgsprojekt, og der ansøges om 50% medfinansiering til projektet i Puljen til forbedring af den kollektive trafik i yderområder.

Succeskriterierne for projektet er, at lokalbusruten opnår 40.000 årlige påstigninger, svarende til ca. 160 daglige påstigere i gennemsnit, og at rejsetiden for passagerer mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn vil blive reduceret i forhold til teletaxaruten i dag. Projektet evalueres ved at sammenligne påstigertal og rejsetider før og efter implementeringen af lokalbusruten.

På baggrund af forsøgsprojektet udarbejdes et beslutningsoplæg til Teknisk Udvalg om, hvorvidt ruten skal fortsætte i samme form, op- eller nedgraderes, ændres eller erstattes med anden kollektiv trafik.

3. Baggrund
Viborg Kommune er i gang med at udarbejde en ny trafikplan for hele kommunen. Et af fokusområderne for den kollektive trafik i trafikplanen er at forbedre den kollektive trafikbetjening af Midtjyllands Lufthavn.

Viborg Kommune anser Midtjyllands Lufthavn som et meget vigtigt element i tilgængeligheden til og fra kommunen for pendlere, erhvervslivet samt besøgende og turister med relation til f.eks. hovedstadsområdet. Flyforbindelserne sikrer nemlig væsentligt lavere transporttider til og fra kommunen sammenlignet med tog og bil.

Efter år med passagerfald opnåede Midtjyllands Lufthavn i 2016 en passagervækst på 20 % i forhold til 2015. Lufthavnen har i dag 5 faste afgange med Danish Air Transport (DAT) mellem Karup og København og har som mål at øge antallet af flyafgange og sikre fortsat

passagervækst, så lufthavnen i 2018 anvendes af 250.000 passagerer svarende til en fordobling af passagertallet ift. niveauet i 2014.

Midtjyllands Lufthavn ligger ca. 3 km fra Karup og betjenes ikke af en fast busrute i dag. Den kollektive trafikbetjening af lufthavnen består af en teletaxarute mellem Viborg og lufthavnen, som kan bestilles senest en time før ønsket afrejse til eller fra lufthavnen. Lufthavnens passagerer anvender dog i høj grad taxa eller privatbilen på den første og sidste del af deres rejse, hvilket også afspejles i en beskeden anvendelse af teletaxaruten.

Viborg Kommune ønsker at etablere en ny kommunalfinansieret lokalbusrute mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn, som betjener udvalgte byer i denne korridor og samtidig kan tilbyde lufthavnens passagerer fast og hurtig kollektiv trafikbetjening på den første og sidste del af deres rejse. Ved at tilbyde "Viborgbilletten" på lokalbusruten vil passagerer kunne rejse mellem lufthavnen og Viborg til mellem 10 og 20 kr. Dette takstniveau vil gøre det mere attraktivt for eksisterende og nye kunder fra byer i korridoren mellem lufthavnen og Viborg – herunder Karup og Frederiks – at anvende kollektiv trafik.

4. Formål

Med etablering af en ny kommunalfinansieret lokalbusrute mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn ønsker Viborg Kommune at gøre det mere attraktivt at vælge kollektiv trafik som transportmiddel i korridoren mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn.

Formålet med lokalbusruten er at:

- Forbedre tilgængeligheden til og fra Viborg Kommune for pendlere, erhvervslivet samt besøgende og turister
- Gøre det mere attraktivt for eksisterende og nye kunder i de mindre byer i korridoren mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn at anvende kollektiv trafik
- Fastholde de eksisterende kunder og tiltrække nye kunder til den kollektive trafik. Lokalbusruten skal – det være sig både pendlere, turister, ansatte og øvrige rejsende - samt at gøre det mere attraktivt for eksisterende og nye kunder i de mindre byer i korridoren mellem Viborg og lufthavnen.

En forbedring af den kollektive trafikbetjening mellem Midtjyllands Lufthavn og Viborg vil samtidig understøtte Midtjyllands Lufthavns mål om passagervækst.

Projektet opfylder puljens tildelingskriterier ved at fokusere på at forbedre og øge anvendelsen af den kollektive trafik i korridoren mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn, som er et tyndtbefolket område, hvor både det eksisterende kollektiv trafiktilbud og passagergrundlaget er beskedent i dag.

5. Projektets indhold

Projektet består af tre hovedaktiviteter:

- Planlægning og markedsføring af ny lokalbusrute
- Drift i 2 år
- Evaluering, afrapportering og revision

De tre hovedaktiviteter er beskrevet i det følgende.

Planlægning og markedsføring af ny lokalbusrute

Lokalbusruten skal forløbe mellem Midtjyllands Lufthavn og Viborg Rutebilstation. På udvalgte afgange betjenes dele af Frederiks og Karup samt Hald Ege (se figur 1). Driftsperioden for lokalbusruten forventes at være kl. 5-24 på hverdage og i mindre omfang på weekend- og helligdage. I eventuelle perioder uden flyafgange vil bussen anvendes til andre formål, f.eks.

som servicelinje til betjening af biblioteket, sygehuset, midtbyen, 2-3 store plejecentre i Overlund og Houlkær samt større boligområder med ældre borgere i både den vestlige og østlige del af Viborg.

Køreplanen for lokalbusruten tilstræbes tilrettelagt således, at bussen ankommer til Midtjyllands Lufthavn ca. 30 minutter før flyafgang og afgår fra lufthavnen ca. 20 minutter efter flyankomst. Viborg Kommune vil sammen med Midtjyllands Lufthavn forsøge at tilpasse bussens køreplan til ankomst- og afgangstiderne for flyene i lufthavnen.

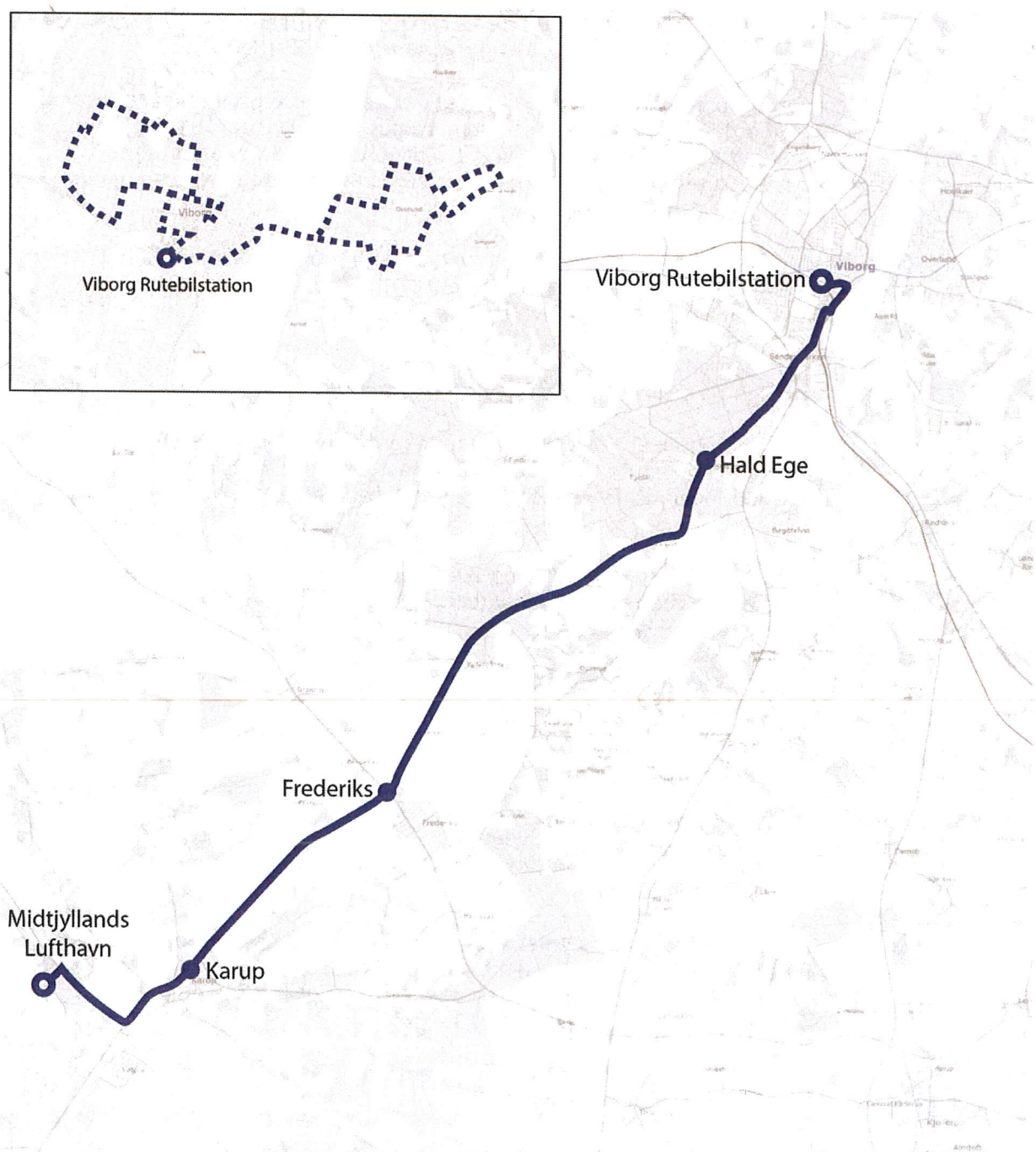

Figur 1. Kort over forventet rute og stoppestedsmønster for lokalbusruten. Øverst til venstre er vist en mulig servicelinje i Viborg til eventuelle perioder uden flyafgange.

Rejsetiden mellem lufthavnen og Viborg Rutebilstation forventes at være ca. 30 minutter på de direkte afgange. Linjeføringen og betjeningsmønstret for lokalbusruten skal tænkes sammen med den regionale busbetjening af korridoren mellem Viborg og Karup. Behovet for tilpasninger til rute 53 og 953X drøftes og fastlægges i samarbejde med Midttrafik og Region Midtjylland.

Ved tilsagn om støtte til projektet vil der indledningsvis ske en detaljeret planlægning af rutens linjeføring og stoppestedsmønster samt udarbejdelse af køreplanen i samarbejde med Midttrafik. Målet er at kunne igangsætte driften på lokalbusruten fra årsskiftet 2017/2018, og derfor skal Midttrafik have udarbejdet en køreplan til 1. september 2017.

Det er afgørende for forsøgsprojektets succes, at det understøttes af en solid markedsføring af den nye lokalbusrute. Viborg Kommune ønsker at samarbejde med Midttrafik, Midtjyllands Lufthavn, DAT (og eventuelt nytilkomne flyselskaber), Københavns Lufthavn mv. om markedsføringen af lokalbusruten. Markedsføringen forventes at omfatte flere af følgende elementer:

- Billboards eller lysskilt i Midtjyllands Lufthavn
- Uddeling af flyers eller en flytbar stor plakat ved gaten i Københavns Lufthavn
- Annoncer på hjemmesider for rejsesøgemaskiner
- Uddeling af flyers i Midtjyllands Lufthavn samt i frontruder på biler
- Lokal annoncering og pressemeddelelser
- Reklamer på sociale medier
- Løbende information på sociale medier og Viborg Kommunes hjemmside

Markedsføringsindsatsen forventes at være størst i månederne umiddelbart før og efter igangsætning af driften på lokalbusruten, men det vurderes vigtigt at sikre en løbende informations- og markedsføringsindsats gennem hele projektperioden.

Drift
Projektet omfatter drift af lokalbusruten i 2018 og 2019, dvs. i 2 år. I driftsperioden vil Viborg Kommune løbende holde dialog med projektets aktører for at følge op på foreløbige erfaringer med anvendelsen af lokalbusruten og behov for tilpasning af ruten.

Analyse, evaluering, afrapportering og revision
Der gennemføres indledningsvis en førregistrering af passagertal og gennemsnitlig rejsetid på den eksisterende teletaxarute mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn samt på rute 53 og 953X mellem Viborg og Karup med udgangspunkt i passagertællinger fra Midttrafik.

Med udgangen af 2018 gennemføres en analyse og evaluering af anvendelsen af den nye lokalbusrute med udgangspunkt i passagertællinger og rejsetidsdata fra Midttrafik. Eventuelle mønstre for anvendelsen af lokalbusruten noteres, og det vurderes, om der er behov for tilpasninger af ruten.

Med udgangen af 2019 gennemføres en samlet evaluering af anvendelsen af lokalbusruten med udgangspunkt i passagertællinger og rejsetidsdata fra Midttrafik. De passagermæssige effekter vurderes ved at sammenligne passagertællinger fra førregistreringen med passagertællinger på lokalbusruten fra 2018 og 2019.

Da projektet varer mere end ét år, afleveres der årligt en afrapportering af status for projektet.

Afslutningsvist afrapporteres projektet, herunder redegøres der for opnåede resultater, leverancer, succeskriterier og effektmålinger. Der udarbejdes et afsluttende projektregnskab med revisorpåtegning.

6. Passagertal før projektets gennemførelse

Midttrafiks oversigt over anvendelsen af Flextrafik viser, at der i 2015 blev foretaget knap 2.500 rejser med teletaxaruten mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn. Herudover viser Midttrafiks passagertællinger, at der i 2012 var knap 400.000 årlige påstigere på rute 53 og knap 120.000 årlige påstigere på rute 953X.

Lokalbusruten forventes årligt at berøre ca. 20.000 påstigere på teletaxaruten og rute 53.

7. Succeskriterier for passagertilvæksten efter projektets gennemførelse

Med udgangspunkt i Midttrafiks oplysninger om anvendelsen af teletaxaruten og rute 53 i dag samt Midtjyllands Lufthavns mål om passagervækst skønnes den nye lokalbusrute at:

- Overflytte 20.000 årlige påstigninger fra den øvrige kollektive transport
- Generere 20.000 nye årlige påstigninger.

8. Øvrige succeskriterier for projektet

Viborg Kommune har opstillet følgende succeskriterier for projektet, som vil blive anvendt i forbindelse med evaluering af projektet og afrapportering til Trafikstyrelsen:

- Den nye lokalbusrute mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn opnår 40.000 årlige påstigninger, svarende til ca. 160 daglige påstigere i gennemsnit
- Rejsetiden for passagerer mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn vil blive reduceret i forhold til teletaxaruten i dag

Antallet af påstigninger vil blive evalueret med udgangspunkt i Midttrafiks passagertællinger, mens eventuelle rejsetidsbesparelser for passagerer mellem Viborg og Midtjyllands Lufthavn vil blive evalueret på baggrund af en sammenligning af rejsetidsdata for teletaxaruten og lokalbusruten.

9. Projektorganisering

Projektet har Viborg Kommune som projektejer og vil være forankret i Trafik og Veje, som vil være ansvarlig for projektets gennemførelse. Projektet udføres i samarbejde med Midttrafik og operatør i henhold til den rollefordeling, der formelt er mellem kommune, trafikselskab og operatør. Herudover vil andre væsentlige aktører som Midtjyllands Lufthavn og Region Midtjylland blive inddraget efter behov i projektet.

10. Tidsplan

Herunder ses tidsplan for gennemførelse af projektet. Tidsplanen forudsætter, at tilsagn til projektet opnås senest juli 2017. Såfremt tidspunktet for tilsagn sker senere, forskydes projektets tidsplan tilsvarende.

2017

- Juni/juli 2017: Tilsagn
- Juli-september 2017: Detaljeret planlægning af ruten samt udarbejdelse af køreplan
- November 2017: Førregistrering af passagertal og gennemsnitlig rejsetid
- November-december 2017: Markedsføring af ny rute

2018

- Januar 2018: Statusrapport for 2017 til Trafikstyrelsen

- Januar-december 2018: Drift af ny lokalbusrute
- Januar-december 2018: Løbende dialog og markedsføring
- December 2018: Kort evaluering af anvendelsen af lokalbusruten

2019

- Januar 2019: Statusrapport for 2018 til Trafikstyrelsen
- Januar-december 2019: Drift af ny lokalbusrute
- Januar-december 2018: Løbende dialog og markedsføring
- November 2019: Samlet evaluering af anvendelsen af lokalbusruten
- December 2019: Beslutningsoplæg til Teknisk Udvalg om, hvorvidt ruten skal fortsætte

2020

- Januar 2020: Endelig afrapportering og revision af regnskab

11. Rapportering af projektet

Projektet rapporteres i henhold til Trafikstyrelsens bestemmelser for projekter, der varer mere end et år. Der evalueres på passagertal ud fra de opstillede succeskriterier under punkt 7 og 8, og der afrapporteres til Trafikstyrelsen efter den tidsplan, der er beskrevet under punkt 10.

12. Evaluering af projektet

Projektet evalueres med udgangspunkt i tilgængelige data fra Midttrafik for passagertal og rejsetidsdata. Passagertal registreres og rejsetiden estimeres før driftsstart og igen én gang årligt i løbet af den to-årige driftsperiode.

13. Projektets finansiering

Det samlede budget udgør 4.538.000 kr. ekskl. moms. Viborg Kommune søger om tilskud til 50 % af projektets samlede omkostninger svarende til 2.269.000 kr. De resterende 2.269.000 kr. finansieres af Viborg Kommune.

Projektets tilskud ønskes udbetalt i 2 rater:

Maj 2018: Udbetaling af Rate 1
Udbetaling af tilskud til udgifter for 2017 og 2018 svarende til 1.175.500 kr. ekskl. moms.

Maj 2020: Udbetaling af rate 2
Udbetaling af tilskud til udgifter for resten af projektet svarende til 1.093.500 kr. ekskl. moms.

Projektets budget er vedlagt som bilag.

BUDGETSKABELON TIL ANSØGERS DETALJERede BUDGET - REGNSKAB

Inden udarbejdelse af skema, læses Instruks for regnskab og Revisionsinstruksen sammen med vejledningen

Dato: 27/1-2017 | Projekttitel: Bedre betjening af Midtjyllands Lufthavn

	budget								budget				Regnskab			
Projektbudget som vedlægges ansøgningen									I alt	I alt	I alt	Moms	I alt	I alt	I alt	Moms
Tidsperiode:	2017		2018		2019		2020		August 2017 - januar 2020	August 2017 - januar 2020	August 2017 - januar 2020		måned startår-måned slutår	måned startår-måned slutår	måned startår-måned slutår	
	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Projektets samlede omkostninger	Inkl./Ekskl.	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Projektets samlede omkostninger	Inkl./Ekskl.
Planlægning og markedsføring af ny lokalbusrute																
Løn (80 timer á 300 kr.)	12.000	12.000							12.000	12.000	24.000	Ekskl.				
Planlægning af markedsføring (konsulent)	25.000	25.000							25.000	25.000	50.000	Ekskl.				
Markedsføring	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000			150.000	150.000	300.000	Ekskl.				
Hovedaktivitet 1 - **I alt**	87.000	87.000	50.000	50.000	50.000	50.000			187.000	187.000	374.000	Ekskl.				
Drift af lokalbusrute																
Løn (80 timer á 300 kr.)			6.000	6.000	6.000	6.000			12.000	12.000	24.000	Ekskl.				
Driftstilskud til lokalbusrute inkl. 1 bus			1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000			2.000.000	2.000.000	4.000.000	Ekskl.				
Hovedaktivitet 2 - **I alt**			1.006.000	1.006.000	1.006.000	1.006.000			2.012.000	2.012.000	4.024.000	Ekskl.				
Projektledelse, evaluering og afrapportering																
Løn (100 timer á 300 kr.)	5.000	5.000	2.500	2.500	2.500	2.500	5.000	5.000	15.000	15.000	30.000	Ekskl.				
Analyse, evaluering og afrapportering (konsulent)	10.000	10.000	15.000	15.000	15.000	15.000	10.000	10.000	50.000	50.000	100.000	Ekskl.				
Revision af regnskab							5.000	5.000	5.000	5.000	10.000	Ekskl.				
Hovedaktivitet 3 - **I alt**	15.000	15.000	17.500	17.500	17.500	17.500	20.000	20.000	70.000	70.000	140.000	Ekskl.				
I alt																
Procentandel	102.000	102.000	1.073.500	1.073.500	1.073.500	1.073.500	20.000	20.000	2.269.000	2.269.000	4.538.000	-				-
	-	-	-	-								-				-

Bugdet udfyldes i forbindelse med ansøgningen

Regnskab udfyldes i forbindelse med afrapporteringen

Ved ansøgning bekræfter ansøger, at der er midler til den del af projektet, der medfinansieres, samt at tilskudsudbetaling, der vedrører moms, ikke kan refunderes fra andre instanser.

Vejledning til budget og budgetskabelon:

Budgettet skal afspejle de hovedleverancer, der ydes for at opnå projektets resultater og succeskriterier.

Tidsperiode: Budgettet opdeles på kalenderår.

Moms: Det skal angives, om omkostningen er med eller uden moms. Ikke med angivelse af beløb, men ved at notere hhv. "inkl." eller "ekskl." i momsfeltet.
Puljemidler kan kun bruges til dækning af omkostninger til moms, når moms er medtaget i det til ansøgningen vedlagte budget, og hvis tilskudsmodtager ikke kan få refunderet momsen jf. eksisterende refusionsordninger mv. Hvis anførte omkostninger er uden moms, forudsættes det, at omkostningerne ikke er momsbelagt, at tilskudsmodtager kan afløfte/få refunderet moms eller at ansøger har valgt selv at finansiere omkostninger til moms. Det er således ikke muligt at få forhøjet det tildelte tilskud til dækning af momsomkostninger, som ikke har været medtaget i ansøgningen, der ligger til grund for tildelingen af puljemidler.

Hovedaktivitet: For hver hovedleverance eller delmål i projektet, der ansøges om midler til, skal der etableres en såkaldt hovedaktivitet i projektets budget. Hovedaktiviteterne underopdeles eventuelt i specificerede omkostninger, som forventes afholdt for at opfylde den pågældende hovedleverance eller delmål.
Hovedaktiviteten skal navngives. Tilskudsmodtager kan uden forudgående accept fra Trafik- og Byggestyrelsen omdisponere mellem de i budgettet tilskudsberettigede hovedaktiviteter på følgende måde: Hvis en hovedaktivitets budget, overskrides med op til 10% ,dog maksimalt 0,5 mio. kr. accepteres dette, forudsat at det dækkes ind af tilsvarende mindreforbrug fra de andre hovedaktiviteter.
Omdisponeringen mellem tilskudsberettigede hovedaktiviteter, som overskrider 10% eller 0,5 mio. kr., kan kun finde sted efter Trafik- og Byggestyrelsens skriftlige accept.

Specificeret omkostning: Specificering af omkostninger under større hovedaktiviteter bør tydeliggøre baggrunden for omkostningerne.
Eksempler på opdeling i specificerede omkostninger kan være:
* udstyr,
* eksterne konsulentydelser af antal timer og timepris,
* lønomkostninger med antal timer og timepris, (timeregnskab skal aflægges)
* anlægsomkostninger,
* revisionsomkostninger.

Dette kan fx ske med vedlæggelse af bilag såsom tilbud fra leverandør, erfaringsgrundlag, beregningsgrundlag med antal enheder og styk/enhedspris for omkostningen under aktiviteten.
Det bemærkes, at tilskudsmodtageren skal føre en liste over udstyr, der helt eller delvist er anskaffet for tilskuddet, når projektet gennemføres. Listen skal vedlægges det afsluttende regnskab.

I alt: Det samlede budget for projektet, så vel som andelen af budgettet, der finansieres af puljemidler og andelen der dækkes af projektets medfinansiering.

Procentandel: Det angives, hvor stor en procentandel af projektets budget, der finansieres af ansøgte puljemidler og hvor stor en andel der dækkes af medfinansieringen fra ansøger. Med ansøgers medfinansiering menes den del som ansøger og samarbejdspartnere tilsammen finansierer af projektet. Tilskudsmodtagers egenfinansiering kan ikke dækkes af andre statslige puljer inden for Transport- og Bygningsministeriets område.
Øvrige kommentarer til budgettet: Ansøger kan her tilføje kommentarer, som er nyttige i forbindelse med forståelse af budgettet.

Evt. rater: Der udbetales først tilskud, efter at leverancer er modtaget og udgifter afholdt. Hvis ansøger ønsker tilskuddet udbetalt i flere rater skal sidste rate udgøre min. 25%. Der udbetales maks. 5 rater og en rate skal minimum udgøre 0,2 mio. kr. Ved opdeling i rater skal der til disse rater være tilknyttet hovedaktiviteter og delmål så som leverancer, resultater og succeskriterier for projektet, der er i overensstemmende med det økonomiske afløb for projektet.
Se udbetaling af tilskud i vejledningen.

Økonomisk status: Der skal aflægges en økonomisk status for projektet ved aflæggelse af den årlige afrapportering i januar. Denne status skal omfatte en årlig opgørelse over foreløbigt forbrugte midler for projektet som sammenholdes med budgettet samt evt. et revideret budget for det samlede projekt. Herunder skal oplyses ,om der er midler, som ikke vil blive benyttet og dermed kan tilbageføres til puljen.

Denne version er fra december 2016

Trafik- og Byggestyrelsen
Danish Transport and Construction Agency

Pulje til forbedring af den kollektive trafik i yderområder, 5. ansøgningsrunde

Projektbeskrivelse

1. Projekttitel
Nyt koncept for kollektiv transport i Viborg Kommunes landdistrikter

2. Resumé
Viborg Kommune ønsker at tilbyde borgere i Viborg Kommunes landdistrikter bedre muligheder for at få udfyldt deres transportbehov med kollektiv transport. For at kunne opnå dette er det nødvendigt at udtænke nye løsninger, som i højere grad er borgerdrevne og samtidig tilbyder billig og nem transport, der kan konkurrere med privat kørsel i egen bil.

Viborg Kommune ønsker derfor at udvikle et nyt koncept for kollektiv transport i kommunens landdistrikter på baggrund af et forsøgsprojekt, der skal være med til at afklare og teste, hvordan alternative metoder og organiseringer kan bringes i spil i forhold til transportbehovet i landdistrikter.

Projektet omfatter afprøvning af tre koncepter for kollektiv transport i tre forskellige testområder. Projektet indledes med at få fastlagt rammerne for forsøgsprojekterne, hvorefter koncepterne afprøves i et halvt år.

Det overordnede succeskriterie for projektet er, at det skal bidrage til at afklare, hvorvidt den kollektive transport i landdistrikter i Viborg Kommune skal og kan tænkes helt om. Med udgangspunkt i resultater og erfaringer fra projektet fastlægges en strategi for den fremtidige kollektive transport i landdistrikter i Viborg Kommune med henblik på udrulning i løbet af 2019.

Projektet evalueres primært med udgangspunkt i holdningstilkendegivelser fra borgere i de tre forsøgsprojekter gennem spørgeskemaundersøgelser, interviews samt løbende tilbagemeldinger fra brugerne.

Projektet gennemføres i tæt samarbejde med borgere, lokale landsbyråd og borgerforeninger, idræts- og ungdomsforeninger, Viborg Ældreråd, Viborg Handicapråd, ViborgEgnens Landdistriktsråd samt arbejdsgruppen Tilgængelighedens By, og der ansøges om 50% medfinansiering til projektet i Puljen til forbedring af den kollektive trafik i yderområder.

3. Baggrund
Viborg Kommune er i gang med at udarbejde en ny trafikplan for hele kommunen. Et af fokusområderne for den kollektive trafik i trafikplanen er at forbedre mulighederne for kollektiv transport i Viborg Kommunes landdistrikter.

Viborg Kommunes landdistriktspolitik omfatter ca. 50.000 ud af kommunens ca. 93.500 borgere. Over halvdelen af kommunens borgere bor således i byer med under 3.000 indbyggere, og ca. 20 % af kommunes borgere bor i bysamfund med under 200 indbyggere. Mange af disse borgere har ingen eller meget beskedne muligheder for at bruge kollektiv trafik i dag.

Der er i dag en række lokalbusruter i Viborg Kommune, som betjener yderområderne i kommunen. Lokalbusruterne er dyre i drift og har med tiden fået skåret deres betjeningsomfang helt ind til benet, så de i dag næsten udelukkende kører i forbindelse med skolernes ringetider. Af samme årsag anvendes skolebusruterne af et beskedent antal passagerer.

Det ændrer dog ikke ved, at Viborg Kommunes borgere i landdistrikterne har et dagligt transportbehov på lige fod med øvrige borgere, som også bør tilgodeses med kollektiv transport. Viborg Kommune ønsker derfor at udvikle et nyt koncept for kollektiv transport i kommunens landdistrikter på baggrund af et forsøgsprojekt, der skal være med til at afklare og teste, hvordan alternative metoder og organiseringer kan bringes i spil i forhold til transportbehovet i landdistriktet.

Viborg Kommune har allerede i dag et tæt samarbejde med borgere, borgergrupper og foreninger i landdistrikterne og vil benytte den gode dialog som et centralt værktøj i gennemførelsen af dette projekt.

4. Formål

Viborg Kommune ønsker at udvikle og afprøve nye former for kollektiv transport i kommunens landdistrikter med henblik på at afklare, hvorvidt der er grundlag for efterfølgende at udvikle og implementere en ny strategi for kollektiv transport i landdistrikter.

Visionen er på sigt at kunne tilbyde borgere i Viborg Kommunes landdistrikter bedre muligheder for at få udfyldt deres transportbehov med kollektiv transport. For at kunne opnå dette er det nødvendigt at udtænke nye løsninger, som i højere grad er borgerdrevne og samtidig tilbyder billig og nem transport, der kan konkurrere med privat kørsel i egen bil.

Projektets formål er derfor:

- At udvikle og afprøve nye former for kollektiv transport i Viborg Kommunes landdistrikter
- At udfordre det etablerede system omkring den kollektive trafik i landdistrikter ved at udvikle nye koncepter, der blandt andet bygger på borgerinddragelse og frivillige ildsjæles indsats
- At afklare hvorvidt det er muligt at etablere borgerdrevet kollektiv transport, og hvordan det kan organiseres og finansieres
- At bidrage til fastlæggelsen og implementeringen af en ny strategi for den fremtidige kollektive transport i Viborg Kommunes landdistrikter

Projektet opfylder puljens tildelingskriterier ved at fokusere på at forbedre mulighederne at anvende kollektiv transport for borgerne i Viborg Kommunes landdistrikter.

5. Projektets indhold

Projektet består af fire hovedaktiviteter:

- Analyse og setup
- Udvikling af koncepter
- Forsøgsprojekter
- Evaluering, afrapportering og revision

De enkelte elementer er beskrevet i det følgende.

Analyse og setup
Projektet forventes at involvere tre testområder (se figur 1):

- Område "Vest"
- Område "Nord"
- Område "Øst"

Alle tre områder indeholder en håndfuld mindre byer, hvor borgere i dag oplever udfordringer med at bruge kollektiv trafik. I projektets første fase skal det fastlægges, hvilke landsbyer indenfor de tre områder skal deltage i forsøgsprojekterne.

Indledningsvis identificeres projektets væsentligste aktører, samarbejdspartnere og interessenter i det enkelte bysamfund indenfor de tre områder. Gennem dialog med aktørerne opnås en viden om de transportmæssige behov og udfordringer i bysamfundet samt tilstedeværelsen af lokale ildsjæle og aktører, som kan og vil være med til at løse udfordringerne. Med udgangspunkt i denne viden udvælges landsbyer til forsøgsprojekterne. Det tilstræbes at udvælge landsbyer med forskellig demografi og udfordringer.

Figur 1. Oversigt over de tre testområder "Vest", "Nord" og "Øst".

Med henblik på at identificere og forstå udfordringerne i de udvalgte landsbyer gennemføres en mere detaljeret kortlægning og analyse af:

- Befolkningssammensætningen
- Typiske rejsemål (arbejde, uddannelse, fritid)
- De eksisterende transportbehov
- De eksisterende transportmuligheder
- De eksisterende transportvaner

Kortlægningen sker primært med udgangspunkt i dialog med borgere, spørgeskema-undersøgelser og interviews.

Der foretages en kortlægning af medielandskabet med henblik på målretning af markedsførings- og rekrutteringskampagner til forsøgsprojekterne gennem hele projektforløbet. Markedsføringen af projektet igangsættes allerede i denne fase af projektet og forventes at omfatte flere af følgende elementer:

- Lokal annoncering og pressemeddelelser
- Reklamer på sociale medier
- Løbende information på sociale medier og Viborg Kommunes hjemmeside
- Uddeling af flyers i de udvalgte landsbyer
- Lokale events.

Udvikling af koncepter
Med udgangspunkt i de identificerede udfordringer i landsbyerne udvikles et koncept for et forsøgsprojekt i et eller flere landsbyer indenfor hver af de tre testområder. De tre forsøgsprojekter består af:

- Landsbybussen
- Delebiler
- Samkørsel

Forsøgsprojektet med en landsbybus fastlægges med udgangspunkt i, at Viborg Kommune leaser en minibus og stiller den og en chauffør til rådighed for en eller flere landsbyer. Bestilling af landsbybussen kan ske indenfor et fastlagt tidsinterval og foregår via en digital eller fysisk platform.

Forsøgsprojektet med delebiler fastlægges med udgangspunkt i, at Viborg Kommune leaser tre elbiler med ladestationer og stiller disse til rådighed for en eller flere landsbyer. Booking af elbilerne foregår via en digital eller fysisk platform.

Forsøgsprojektet med samkørsel bygger på, at borgere stiller deres køretøjer til rådighed. Bestilling af en tur foregår via en digital eller fysisk platform. Muligheden for at anvende eksisterende platforme som f.eks GoMore afsøges.

Koncepterne udvikles med udgangspunkt i desk research og i samarbejde med deltagerne og samarbejdspartnere til forsøgsprojekterne. Koncepterne skal adressere følgende væsentlige forhold:

- Udvikling af platforme til forsøgsprojekterne
- Eventuelle lovgivningsmæssige bindinger
- Ejerskab, forsikring og hæftelse
- Model for finansiering/brugerbetaling
- Praktisk setup og organisering (herunder driftsansvar)
- Rekruttering af brugere
- Plan for løbende bruger- og interessentinddragelse med henblik på løbende tilpasning
- Samspil med den øvrige kollektiv trafik

Samtidig med udvikling af koncepterne for forsøgsprojekterne vil Viborg Kommune være ansvarlige for, at der løbende sker formidling og markedsføring af forsøgsprojekterne.

Forsøgsprojekter
Forsøgsprojekterne gennemføres over en periode på 6 måneder. I denne periode vil der være projektudgifter til:

- Leasing af en landsbybus (f.eks. 17 pers. minibus)
- Brændstof til landsbybus
- Chaufførløn til landsbybus
- Leasing af tre elbiler
- Installation af ladeboks og udgifter til ladning samt ladeabonnement for tre elbiler
- Evt. drift af platforme til bestilling af landsbybus, delebil eller samkørsel.

Der er i forbindelse med projektansøgningen udarbejdet et overslag over størrelsen på projektudgifterne for de tre forsøgsprojekter. Ifm. udviklingen af koncepterne for de tre forsøgsprojekter gennemføres en mere detaljeret undersøgelsen af markedet med henblik på at finde den økonomisk bedste løsning.

Den daglige administration af forsøgsprojekterne forventes i høj grad at være placeret ude i bysamfundene. Viborg Kommune vil dog være i dialog med bysamfundene i hele projektperioden og tilbyde sparring og hjælp til praktiske eller organisatoriske problemstillinger. Herudover vil Viborg Kommune være ansvarlige for, at der løbende sker formidling og markedsføring af forsøgsprojekterne.

Evaluering, afrapportering og revision
Evalueringen af projektet vil primært bygge på holdningstilkendegivelser fra borgere i de tre forsøgsprojekter gennem spørgeskemaundersøgelser, interviews samt løbende tilbagemeldinger fra brugerne.

I starten og slutningen af projektet gennemføres således spørgeskemaundersøgelser og/eller interviews om borgernes transportbehov, transportvaner samt henholdsvis forventninger til og tilfredshed med projektet.

Som en del af projektevalueringen vurderes mulighederne for at opskalere og udbrede et eller flere af de gennemførte forsøgsprojekter som input til Viborg Kommunes strategi for kollektiv transport i landdistrikterne.

Da projektet varer mere end ét år, afleveres der årligt en afrapportering af status for projektet.

Afslutningsvist afrapporteres projektet, herunder redegøres der for opnåede resultater, leverancer og succeskriterier. Der udarbejdes et afsluttende projektregnskab med ledelsespåtegning.

6. Passagertal før projektets gennemførelse

Passagertællinger fra Midttrafik viser, at der i 2012 var ca. 17.000 påstigninger på lokalbusruterne i Viborg Kommune.

Da projektet gennemføres, samtidig med at det nuværende betjeningsomfang på lokalbusruterne opretholdes, vil projektet ikke direkte berøre de nuværende passagerer i den kollektive trafik. Nogle af disse passagerer vil dog – sammen med de øvrige borgere i de tre testområder - opleve forbedrede muligheder for at anvende kollektiv transport.

7. Succeskriterier for passagertilvæksten efter projektets gennemførelse

Projektet er et analyse- og forsøgsprojekt, og der er derfor ikke formuleret mål om passagertilvækst i den kollektive trafik i løbet af projektperioden.

Projektets mål er at finde frem til hvilken eller hvilke former for kollektiv transport i landdistrikter, der kan være med til at sikre, at flere borgere i landdistrikter i højere grad vil anvende kollektiv transport i fremtiden. Projektets resultater er således tiltænkt at give en stor del af de ca. 50.000 borgere i Viborg Kommunes landdistrikter bedre kollektive transportmuligheder.

8. Øvrige succeskriterier for projektet

Det overordnede succeskriterie for projektet er, at det skal bidrage til at afklare, hvorvidt den kollektive transport i landdistrikter i Viborg Kommune skal og kan tænkes helt om. Med udgangspunkt i resultater og erfaringer fra projektet fastlægges en strategi for den fremtidige kollektive transport i landdistrikter i Viborg Kommune med henblik på udrulning i løbet af 2019.

Projektets mere specifikke succeskriterier er:

- At borgerne tager ejerskab til forsøgsprojekterne
- At borgerne selv er med til at fastlægge rammerne for forsøgsprojekterne, og at borgerne deltager aktivt i og er tilfredse med projekterne
- At fastlægge en økonomisk og praktisk model for forsøgsprojekterne, som kan udrulles til flere landdistrikter i Viborg Kommune
- At borgerne i forsøgsprojekterne i højere grad vil benytte sig af kollektiv transport fremover.

9. Projektorganisering

Projektet har Viborg Kommune som projektejer og vil være forankret i Trafik og Veje, som vil være ansvarlig for projektets gennemførelse.

Projektet gennemføres i tæt samarbejde med borgere, lokale landsbyråd og borgerforeninger, idræts- og ungdomsforeninger, Viborg Ældreråd, Viborg Handicapråd, ViborgEgnens Landdistriktsråd samt arbejdsgruppen Tilgængelighedens By, som alle forventes at have en væsentlig rolle i planlægningen, gennemførelsen og evalueringen af projektet.

Midttrafik vil blive inddraget undervejs i projektet for at sikre samspil med eksisterende kollektive transportformer, og for at sikre, at den fremtidige strategi for kollektiv transport i landdistrikter kan indarbejdes i fremtidige udbud af kollektiv transport i Viborg Kommune.

10. Tidsplan

Herunder ses tidsplan for gennemførelse af projektet. Tidsplanen forudsætter, at tilsagn til projektet opnås senest juli 2017. Såfremt tidspunktet for tilsagn sker senere, forskydes projektets tidsplan tilsvarende.

2017

- Juni/juli 2017: Tilsagn
- August-december 2017: Analyse og setup

2018

- Januar 2018: Statusrapport til Trafikstyrelsen
- Januar-april 2018: Udvikling af koncepter

- Maj-oktober 2018: Forsøgsprojekter
- November-december 2018: Evaluering af forsøgsprojekter
- December 2019: Strategi for den fremtidige kollektive transport i landdistrikter

2019

- Januar 2019: Endelig afrapportering

11. Rapportering af projektet

Projektet rapporteres i henhold til Trafikstyrelsens bestemmelser for projekter, der varer mere end et år. Der evalueres på de opstillede succeskriterier under punkt 7 og 8, og der afrapporteres til Trafikstyrelsen efter den tidsplan, der er beskrevet under punkt 10.

12. Evaluering af projektet

Projektet evalueres primært med udgangspunkt i holdningstilkendegivelser fra borgere i de tre forsøgsprojekter gennem spørgeskemaundersøgelser, interviews samt løbende tilbagemeldinger fra brugerne.

Projektet evalueres som minimum i forhold til følgende faktorer:

- Borgerinddragelse (dialog og kommunikation, proces, ejerskab)
- Udvikling af koncepter (platforme, skalerbarhed)
- Resultat af forsøgsprojekter (antal passagerer/brugere, tilfredshed, økonomi, erfaringer og anbefalinger).

13. Projektets finansiering

Det samlede budget udgør 1.092.000 kr. ekskl. moms. Viborg Kommune søger om tilskud til 50 % af projektets samlede omkostninger svarende til 546.000 kr. De resterende 546.000 kr. finansieres af Viborg Kommune.

Projektets budget er vedlagt som bilag.

BUDGETSKABELON TIL ANSØGERS DETALJERede BUDGET - REGNSKAB

Inden udarbejdelse af skema, læses Instruks for regnskab og Revisionsinstruksen sammen med vejledningen

Dato: 27/1-2017 | **Projekttitel: Nyt koncept for kollektiv transport i Viborg Kommunes landdistrikter**

	budget						budget				Regnskab			
Projektbudget som vedlægges ansøgningen							**I alt**	**I alt**	**I alt**	**Moms**	**I alt**	**I alt**	**I alt**	**Moms**
Tidsperiode:	2017		2018		2019		August 2017 - januar 2019	August 2017 - januar 2019	August 2017 - januar 2019		måned startår-måned slutår	måned startår-måned slutår	måned startår-måned slutår	
	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Projektets samlede omkostninger	Inkl./Ekskl.	Ansøgt tilskud	Projektets medfinansiering	Projektets samlede omkostninger	Inkl./Ekskl.
Analyse og setup														
Løn (120 timer á 300 kr.)	18.000	18.000					18.000	18.000	36.000	Ekskl.				
Kortlægning og analyse (konsulent)	40.000	40.000					40.000	40.000	80.000	Ekskl.				
Projektudgifter til dialog med borgere	20.000	20.000					20.000	20.000	40.000	Ekskl.				
Formidling og markedsføring	15.000	15.000					15.000	15.000	30.000	Ekskl.				
Hovedaktivitet 1 - **I alt**	93.000	93.000					93.000	93.000	186.000	Ekskl.				
Udvikling af koncepter														
Løn (120 timer á 300 kr.)			18.000	18.000			18.000	18.000	36.000	Ekskl.				
Konceptudvikling og lovgivning (konsulent)			40.000	40.000			40.000	40.000	80.000	Ekskl.				
Udvikling af platforme til forsøgsprojekter			25.000	25.000			25.000	25.000	50.000	Ekskl.				
Projektudgifter til dialog med borgere			10.000	10.000			10.000	10.000	20.000	Ekskl.				
Formidling og markedsføring			15.000	15.000			15.000	15.000	30.000	Ekskl.				
Hovedaktivitet 2 - **I alt**			108.000	108.000			108.000	108.000	216.000	Ekskl.				
Forsøgsprojekter														
Løn (100 timer á 300 kr.)			15.000	15.000			15.000	15.000	30.000	Ekskl.				
Leasing af minibus inkl. driftsudgifter			225.000	225.000			225.000	225.000	450.000	Ekskl.				
Leasing af 3 elbiler inkl. driftsudgifter			50.000	50.000			50.000	50.000	100.000	Ekskl.				
Formidling og markedsføring			15.000	15.000			15.000	15.000	30.000	Ekskl.				
Hovedaktivitet 3 - **I alt**			305.000	305.000			305.000	305.000	610.000	Ekskl.				
Projektledelse, evaluering og afrapportering														
Løn (100 timer á 300 kr.)	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	15.000	15.000	30.000	Ekskl.				
Evaluering og afrapportering (konsulent)			20.000	20.000	10.000	10.000	30.000	30.000	60.000	Ekskl.				
Hovedaktivitet 4 - **I alt**			25.000	25.000	15.000	15.000	40.000	40.000	80.000	Ekskl.				
I alt	93.000	93.000	438.000	438.000	15.000	15.000	546.000	546.000	1.092.000	-				-
Procentandel	-	-	-	-						-				-

Bugdet udfyldes i forbindelse med ansøgningen

Regnskab udfyldes i forbindelse med afrapporteringen

Ved ansøgning bekræfter ansøger, at der er midler til den del af projektet, der medfinansieres, samt at tilskudsudbetaling, der vedrører moms, ikke kan refunderes fra andre instanser.

Vejledning til budget og budgetskabelon:

Budgettet skal afspejle de hovedleverancer, der ydes for at opnå projektets resultater og succeskriterier.

Tidsperiode: Budgettet opdeles på kalenderår.

Moms: Det skal angives, om omkostningen er med eller uden moms. Ikke med angivelse af beløb, men ved at notere hhv. "inkl." eller "ekskl." i momsfeltet.
Puljemidler kan kun bruges til dækning af omkostninger til moms, når moms er medtaget i det til ansøgningen vedlagte budget, og hvis tilskudsmodtager ikke kan få refunderet momsen jf. eksisterende refusionsordninger mv. Hvis anførte omkostninger er uden moms, forudsættes det, at omkostningerne ikke er momsbelagt, at tilskudsmodtager kan afløfte/få refunderet moms eller at ansøger har valgt selv at finansiere omkostninger til moms. Det er således ikke muligt at få forhøjet det tildelte tilskud til dækning af momsomkostninger, som ikke har været medtaget i ansøgningen, der ligger til grund for tildelingen af puljemidler.

Hovedaktivitet: For hver hovedleverance eller delmål i projektet, der ansøges om midler til, skal der etableres en såkaldt hovedaktivitet i projektets budget. Hovedaktiviteterne underopdeles eventuelt i specificerede omkostninger, som forventes afholdt for at opfylde den pågældende hovedleverance eller delmål.
Hovedaktiviteten skal navngives. Tilskudsmodtager kan uden forudgående accept fra Trafik- og Byggestyrelsen omdisponere mellem de i budgettet tilskudsberettigede hovedaktiviteter på følgende måde: Hvis en hovedaktivitets budget, overskrides med op til 10% ,dog maksimalt 0,5 mio. kr. accepteres dette, forudsat at det dækkes ind af tilsvarende mindreforbrug fra de andre hovedaktiviteter.
Omdisponeringen mellem tilskudsberettigede hovedaktiviteter, som overskrider 10% eller 0,5 mio. kr., kan kun finde sted efter Trafik- og Byggestyrelsens skriftlige accept.

Specificeret omkostning: Specificering af omkostninger under større hovedaktiviteter bør tydeliggøre baggrunden for omkostningerne.
Eksempler på opdeling i specificerede omkostninger kan være:
* udstyr,
* eksterne konsulentydelser af antal timer og timepris,
* lønomkostninger med antal timer og timepris, (timeregnskab skal aflægges)
* anlægsomkostninger,
* revisionsomkostninger.

Dette kan fx ske med vedlæggelse af bilag såsom tilbud fra leverandør, erfaringsgrundlag, beregningsgrundlag med antal enheder og styk/enhedspris for omkostningen under aktiviteten.
Det bemærkes, at tilskudsmodtageren skal føre en liste over udstyr, der helt eller delvist er anskaffet for tilskuddet, når projektet gennemføres. Listen skal vedlægges det afsluttende regnskab.

I alt: Det samlede budget for projektet, så vel som andelen af budgettet, der finansieres af puljemidler og andelen der dækkes af projektets medfinansiering.

Procentandel: Det angives, hvor stor en procentandel af projektets budget, der finansieres af ansøgte puljemidler og hvor stor en andel der dækkes af medfinansieringen fra ansøger. Med ansøgers medfinansiering menes den del som ansøger og samarbejdspartnere tilsammen finansierer af projektet. Tilskudsmodtagers egenfinansiering kan ikke dækkes af andre statslige puljer inden for Transport- og Bygningsministeriets område.
Øvrige kommentarer til budgettet: Ansøger kan her tilføje kommentarer, som er nyttige i forbindelse med forståelse af budgettet.

Evt. rater: Der udbetales først tilskud, efter at leverancer er modtaget og udgifter afholdt. Hvis ansøger ønsker tilskuddet udbetalt i flere rater skal sidste rate udgøre min. 25%. Der udbetales maks. 5 rater og en rate skal minimum udgøre 0,2 mio. kr. Ved opdeling i rater skal der til disse rater være tilknyttet hovedaktiviteter og delmål så som leverancer, resultater og succeskriterier for projektet, der er i overensstemmende med det økonomiske afløb for projektet. Se udbetaling af tilskud i vejledningen.

Økonomisk status: Der skal aflægges en økonomisk status for projektet ved aflæggelse af den årlige afrapportering i januar. Denne status skal omfatte en årlig opgørelse over foreløbigt forbrugte midler for projektet som sammenholdes med budgettet samt evt. et revideret budget for det samlede projekt. Herunder skal oplyses ,om der er midler, som ikke vil blive benyttet og dermed kan tilbageføres til puljen.

Denne version er fra december 2016